

Naročnina: Za tuzemstvo z dostavo mesečno Din 5, četrtletno Din 15, polletno Din 30, celoletno Din 60; za inozemstvo Din 60 in poština posebej. — Oglasi po ceniku.

SOCIALIST

Glasilo Socialistične stranke Ju

Izhaja vsak petek popoldne. Nefrankirana in nepodpleta na pisma se ne sprejema. Sedež uredništva in uprave Ljubljana, Vidovdanska šteta štav.

72. P. n. državna licejska knjižnica
B. Ljubljana - Strossmayerjeva 1.

Štev. 46.

V Ljubljani, dne 30. oktobra 1925.

O koroškem vprašanju.

(Narodnemu Dnevniku.)

Narodni Dnevnik je napačno in krivično raztolmačil v torkovem uvodniku naš članek o koroški prireditvi. Zato je nujno potrebno, da o tem vprašanju še enkrat izpregovorimo.

Koroško vprašanje je rešil leta 1920. koroški plebiscit in to tako, da se je večina izrekla za avstrijsko pripadnost. To je gotova stvar in s tem dejstvom mora računati vsak, kogar ni oslepil nepremišljeni nacionalni šovinizem.

Mimogrede bi še omenili, da so avstrijski socialisti takrat predlagali prav jugoslovanski vladni krogom, da se priključi Jugoslaviji ozemlje pod Dravo. O ogorčenosti in o vsem, kar je bilo s to ponudbo v zvezi, je odveč govoriti. Škoda pa bi bilo, če bi to izvestni krogi tako hitro pozabili.

In sedaj po petih letih!

Vnaprej je treba povdariti, da je pogrešena ona politika, ki hoče reparirati zgodovino in zastaviti pot zgodovinskemu, po gospodarskih priključitvah predpisanemu razvoju. Zato rečemo: Gospa Sveta je bila! Gosposvetsko polje je igralo recimo nekdaš svojo vlogo v slovenski zgodovini. Zgrešeno pa bi bilo, če bi tej zgodovini in le tem zgodovinskih reminiscencam na ljubo zahtevali Gosposvetsko polje danes zopet zase! Po zgodovinskih datumih in letnicah ne bo nihče danes črtal, risal meja in prestavljal državnih mejnikov.

Da je tozadevno naše stališče pravilno, dokazuje najbolj okoliščina, da klic po priključitvi, ki se je razlegal zadnji čas po naših bregovih, ni izšel iz Koroške. Zato smo z upravičenostjo trdili, da je to gibanje umetno prirejeno, šovinistično izvedeno in — vse to brez onih, ki jih zadeva tiče.

Dasi neradi — se sklicujemo na Slov. Narod, ki je tudi mnenja, da se Korošci za tako rešitev ne ogrevajo niti ne navdušujejo.

Konkretno: Korošci so se v razmere uživali, naš „hura-patriotizem“, nepremišljeni nacionalizem pa bi rad preko Korošcev postavil svet na glavo in prestavil mejnik vsaj malo bolj na sever. — Tako gibanje pa je nezmiselnost, je pa tudi nevarno, ker nujno neti sovraštvo med dva sosedaj, ki jih bo gospodarsko življenje gotovo še tesneje zvezalo.

Proti umetnemu ustvarjanju takih gibanj in neumestnemu podpihovanju strasti smo dvignili svoj protest.

Moti se oni, ki misli, da se je petletnica koroškega plebiscita praznovala v znamenju tistega duševnega razpoloženja kot je bilo ob plebiscitu na Koroškem.

Kaj še!

Naj se izvrši še enkrat plebiscit, pa bi videli, da so se razmere bistveno izpremenile in sicer izpremenile v neprilog onih, ki sanjajo pri nas o priključitvi Koroške. — Tako je in nič drugače. Vsaka druga trditev ne vzdrži kritike ob roki objektivno premotrenega splošnega položaja.

In zakaj?

Poleg razlogov čisto gospodarske narave, kateri odločajo tehtnejše, kot pa slovenske sanjivosti, je velik razlog tudi ta, da si naših razmer na Koroškem nihče ne želi. Tu pa leži: quod erat demonstrandum.

Iz notranje politike.

Politični položaj.

V tem tednu pa je bil politični položaj slab za radikalni klub. „Fovšija“ je grdo raztrgala unitarizem radikalnega kluba. Stanič, slaboznani bivši železniški minister se je skopjal na Radojeviča, ki sedaj preganja korupcijo in uganja politiko v saobračajnem ministrstvu. Konec je te pesmi bil, da se je Radojevič vozil z brezplačno karto v London. Torej prilično taka reč, ki se za goljufijo kaznuje. Poglejte, koliko zapora dobi siromak, če se »černo« pripelje iz Jesenic v Ljubljano. Radojevič je postal minister saobračaja.

Pa še tega spora niso poravnali, je moral Pašič že zopet miriti. Parlament je moral izvoliti iz svoje „čestite“ sredine svoj finančni odbor. Ker je boljše, če je človek poslanec in še član finančnega odbora povrh, zato so se seveda v interesu države topli poslanci med seboj, kdo bo prišel v finančni odbor. No, in pri radikalih je počilo. Poslanci so odrekli pokorščino, zato, ker je predsednik kluba sa čičom sam določil kandidate za finančni odbor.

Seja radikalnega kluba je bila zato razmeroma burna in ... sam Pašič je govoril o disciplini in požrtvovalnosti za državo i otačbinu.

Tudi Radičevci so imeli slab teden. Vsaj je prišel na dnevni red parlamenta tisti invalidski zakon, proti kateremu so Radičevci vložili odvojeno mišljenje. Ker pa sede Radičevci sedaj v vladi, so to mišljenje premislili in ga preklicali. Kaj ni to naravnost neverjetno? Pa, pri nas je tudi to politika!

Klerikalci so na boljšem. Za invalidski zakon jim je dobri dr. Jež izdelal kritiko, to kritiko je povedal v parlamentu Kremžar, zato je inel Jugoslovanski klub časa dovoji, da je v Beogradu ugotovil, da so slabe in blatne ceste v Sloveniji. Zato je dobil referat za ceste Sernee v roke, ki se na pohajkovanje in postopanje razume.

Tako so „delali“ pretečen teden. Ko pa je prišla nedelja, je ostal politični položaj neizpremenjen, politiki pa so tudi, nedeljo in ne le cel teden za počitek in odmor izrabili.

Vsa sporazumaška reč pa šepa, odkar so se zanj tudi naši samostojni demokrati izrekli. To pa smo že vnaprej prerokovali in tudi vedeli.

Politične svoboščine, svoboda posameznika, demokratičnost ustavne oblike itd., to so razlogi, ki bi v naš neprilog odločili pri plebiscitu, četudi bi se samo pod Dravo vršil.

Ne zanikamo: je gotovo nekaj slučajev, da niso varovane manjšinske pravice. Glede šolstva, glede uradnega jezika itd. Toda: predvsem korigiraj sebe! Dvojna morala je še vselej končala za Slovence s fiaskom! Da pa bodo varovane vse manjšinske pravice, za to pa bodo tudi socialisti vselej brezpogojno zastavili svoj vpliv. Seveda ni manjšinska pravica, če kdo iz kavarne Zvezda v Ljubljani zahteva, da mora biti na Gosposvetskem polju slovenska šola, zato, ker so tam slovenske kneze nekda ustoličili.

Kdor bo brez predsodkov premislil gornje opazke, bo moral priznati, da je naše stališče pravilno in, da ne gre brez glave in zmisla načenjati že rešenega koroškega vprašanja.

Interpelacije.

Slabo motilo za volilsko nervoznost, nezaupljivost in nestrpnost so poslanske interpelacije v jugoslovanskem parlamentu. Kakor je videti, se je sedaj v času nahoda in influence polotila predvsem slovenskih poslancev — interpelacijska manija.

Pa so dobili svojo interepelacijo stari in mladi žendarji, posebno interpelacijo so skovali za stare, vpo-kojene učitelje, zelo ganljivo interpelacijo so zopet napisali klerikalci za slabo plačane in sestradane cestarje. Tudi jeseniškim in zidanmoškim železničarjem se obetajo take pohvale in pozornosti.

Skratka: za vsakogar poseben papir!

Da pa ne bo nihče nasedel takim prevaram, ki jih otipljemo z roko, bomo našli le par stvari, ki so jih demokrati pa tudi klerikalci rešili brez interpelacije. Tako so „nacionalizirali“ in upropastili nekatera podjetja — brez interpelacije. Trboveljska premogokopna družba je dobila ugodnosti na železnici — brez interpelacije. Profesorja Jarc in Remec nista bila prestavljena in sta ostala v Ljubljani — brez interpelacije. Ubogi učitelj Vider pa ne bo prestavljen, in ker ne bo prestavljen, zato bo interpelacija. Tuji državljani, ki se grejejo pri Trboveljski premogokopni družbi pa so dobili dovoljenje za bivanje — brez interpelacij, pravijo, da tudi celo brez „mazanja“.

S takimi primeri bi lahko seveda še nadaljevali. Facit pa je ta: za žendarje, cestarje, železničarje in učitelje so interpelacije, za druge so pa — lične intervencije. Interpelacije so za slepilo, za intervencije pa je denar najboljša mazilo. In kdor nima denarja, za tega je pa interpelacija dobra in zadostna. Tako se rogajo ljudski neumnosti.

Zabava sa plesom. V Ljubljani obstoja baje nek Oficirski dom. Leta prireja svoje zabavne večere sa plesom i kolom. Prav. Naj prirejajo. Le, kje pa je tista demokratičnost, o kateri smo toliko slišali po prevratu. Mar se že zopet ustvarja nova kasta, ki ne spada med ljudstvo. Na zabavi je odelo prome-nadno. Spominjamo se zabavnega lističa, ki je nekoč k takemu povabilu pristavil: še prisposodbo o vse-kovanju in pljuvanju.

Najmanj pa, da bi kdo hotel s takim gibanjem ustvarjati sovražno razpoloženje med Avstrijo in Jugoslavijo v času, ko isti ljudje kriče o potrebi trgovskih in drugih medsebojnih pogodb.

Veliko boljše bi bilo tudi za nacionalistične kroge, če bi resno razmišljali o federaciji, ki naj bi se uveljavila v Srednji Evropi. — Ta in taka vprašanja bodo stopila v prihodnjih letih v ospredje. Pozabljeno, le za proslavljanje obletnic primereno pa bo ostalo koroško vprašanje.

Končno le še: očitek anacionalnosti in očitek, da smo padli socialisti v hrbet, vse to spada v ropotarnico! Vse to spada med staro šaro! Nas taki očitki prav nič ne bole in — če se hoče Narodni Dnevnik diskreditirati, naj s takimi očitki nadaljuje! Nam bi bilo žal, če bi ne mogli potem več polemizirati z Narodnim Dnevnikom.

Po svetu.

Na Balkanu vre!

Grško-bolgarski konflikt.

Se v svežem spominu nam je konferenca v Locarnu, ki je bila eden najvažnejših dogodkov po svetovni vojni in pomenja važen korak k umirjenju Evrope, ko so počili topovski streli na grško-bulgarski meji kot posmeh sklepom v Locarnu. Grške čete so prekoračile bulgarsko mejo, zasedle nekatere bulgarske obmejne kraje in to je dovolj, da se ne vznemiri le Balkan, temveč tudi ostala Evropa. Ta spopad ni za one, ki razmere na Balkanu poznajo pogloblje, nič novega. V Bulgariji in Grčiji je uvedena diktatura, ki izrablja za zunanjepolitične akcije nacionalistične instinkte in namerava s tem zatirano in nezadovoljno ljudstvo odvrniti od pozornosti na gospodarska vprašanja znotraj države. Dejstvo je, da organizirane tolpe v obeh državah namenoma izzivajo obmejne spore, na meji more in požigajo in preže na svoje sosedje. Upamo, da do vojne ne bo prišlo, vendar nam je ta spor ponovno dokazal, katere sile lahko vodijo do vojnih zapletljajev: pomanjkljiva moralna in politična moč Zveze narodov, nevdržne nacionalne razmere v državah, ki so bile osnovane po mirovnih pogodbah in teroristične metode vladanja v notranosti držav, kjer so socialna vprašanja in ljudske potrebe potisnjene v ozadje. Vse te države tvorijo nevarnost za mir v ostalem svetu. Zato je prva zahteva delavstva razorožitev in normaliziranje notranjepolitičnih razmer v balkanskih državah. Dolžnost delavstva je, da se bori proti vsaki diktaturi, bodisi poedincev, bodisi političnih klik ali strank.

S. Vandervelde o Locarnu.

V Parizu je podal s. Emil Vandervelde, ki se je kakor znano osebno udeleževal na locarnski konferenci novinarjem poročilo o sporazumu, da bo ta sporazum belgijska vlada soglasno odobrila in da so uspehi belgijske delegacije zadovoljivi. Predvsem je uspeh locarnske konference označil v sledečih točkah: 1. Največjega pomena je, da je priznala Nemčija teritorialni status quo in da se je obvezala, da se v nobenem slučaju ne bo poslužila orožja. V Locarnu sklenjene pogodbe niso kos papirja, ker je vsako zlorabljanje onemogočeno. 2. Garancija Angleške je velike važnosti. To garancijo je skušala doseči Belgija že od l. 1919. 3. Zveza narodov je pridobila s sklepi v Locarnu na prestižu. 4. Naravna posledica je veliko omiljenje napetosti v belgijsko-nemških odnošajih. Izdatki za oboroževanje se bodo zmanjšali. Stroški za zasedbo se bodo skrčili.

Francoska politika.

Politična zgodovina se gotovo pomika najbolj počasi na Francoskem. Vladno krmilo sta že vodila Briand in Caillaux (Kejo), ko sta bili imeni kakor Maedonald in Baldwin še nepoznani. Pred 15 leti je Poincare ustanavljal francosko-rusko zvezo, pozneje se je umaknil in svetovno vojno je motril v za-tišju. Po vojni so mu izročili v roke vladne vajeti in je s svojo politiko vznemirjal celo Evropo z za-

Kongres železničarjev.

bo Poruhrja. Po zmagi levičar-ga kartela se je umaknil in sedaj zuje razvoj zmešnjav. Briand vedno igral dvojno vlogo: sedaj resnici, potem na levi, dočim je posebna lastnost Caillaux-a, da vodi svojo samostojno politiko. Med vojno, ko je iskal stikov z Nemčijo, so ga proglasili za izdajalca Francoske. Sedaj rešuje francoske finance in išče zaslombe med onimi, ki bi ga med vojno najraje križali. Zaslombe išče proti levi skupini v francoskem parlamentu, ki je za obdavljenje kapitala in oddajo premoženja. Na trmoglavosti Caillaux-a je tudi padla Painlevejeva vlada. Dne 27. oktobra t. l. je moral sedanji kabinet podati ostavko, ker ni bilo mogoče priti do sporazuma v vprašanju novega finančnega zakona ravno radi vprašanja davka na premoženje. Mož bodočnosti je bivši ministrski predsednik Herriot, ki je bil takoj po demisiji sedanje vlade pozvan v Pariz.

Volitve v Švici. — Napredovanje socialne demokracije.

Izid volitev v Švici nam kaže razveseljivo napredovanje socialistične stranke. Poleg starih mandatov, ki jih je obdržala, je pridobila še 6 novih. V parlamentu je socialistična skupina druga najmočnejša skupina. Ta razveseljiv izid je toliko bolj pozdraviti, ker ga more švicarska socialna demokracija zaznamovati kljub temu, da so se meščanske stranke pri volitvah zedinile na liste proti njej. Od vseh 198 mandatov so socialisti prejeli 49 mandatov.

Berlin — rdeč. Socialistična večina v berlinski občini.

V nedeljo 25. oktobra t. l. so se vršile v Berlinu občinske volitve. Volilni izid je pokazal sledečo moč posameznih strank:

	glasov	mand.
Socialni demokrati	604.704	74
komunisti	347.282	42
neodvisni socialisti	14.608	3
memški nacionalci	385.326	47
nem. ljudska stranka	111.432	13
demokrati	171.961	21
gospodarska stranka	73.264	9
centrum	63.265	7
ostale manjše skupine	69.895	8

Po tem rezultatu so torej dobile razredne delavske stranke 966.000 glasov (skoro 1 milijon) in 119 mandatov, dočim ostale meščanske stranke skupno 875.143 in 105 mandatov. Berlin ima torej rdečo večino.

Boj proti »Nepszavi«.

Proti glasilu madžarske socialno-demokratske stranke »Nepszav« vodi madžarska justica ostro borbo. Borba je toliko bolj gnusna, ker nalaga justica listu velike denarne globe in hoče s tem list finančno uničiti. Samo v mesecu oktobru so znašale denarne globe, na katere je bil list obsojen, 100 milijonov madžarskih kron.

O Labour Party.

Z ogromno večino, to se pravi z 2.870.000 proti 311.000 glasovom, je redni kongres angleške Delavske stranke (Labour Party) sprejel sledeč predlog za postopanje proti komunistom: Noben član komunistične stranke ne more postati član katerekoli sekcije stranki priključenih krajevnih organizacij. — K tem sklepom je priobčil »Daily Herald« sledeč komentar: »Kritika je potrebna. Nihče je noče zatreti. Tudi levo krilo v stranki je potrebno. Energično levo krilo ustavne organizacije je vendar vse nekaj drugega kot pa skupina ljudi, ki smatrajo mirno akcijo kot staro točko programa. Gotovi elementi v stranki pa tega nočejo, temveč hočejo, da si od teh dveh sil napravi prostora druga drugi. To pa se jim ni posrečilo.«

Kapitalisti za Vatikan.

Ameriški bankirji so odobrili 1½ milijonov dolarjev kredita, da podpro »Sveto Stolico«.

V soboto dne 24. in v nedeljo dne 25. t. m. se je vršil v Ljubljani v Ljudskem domu kongres ujedinenja razrednih železničarskih strokovnih organizacij. Na kongresu je sodelovalo osem dosedaj ločenih organizacij, ki štejejo skupaj nad 3000 članov.

Prvi dan so zborovali samo delegati. Drugi dan pa je posetilo kongres v velikem številu tudi članstvo samo, tako da se je pretvoril kongres v nedeljo v veličastno manifestacijo za strokovno edinstvo.

Na kongresu je bil sprejet v pomenskem glasovanju s 64 proti 7 glasovom sklep, da se zedinijo vse železničarske strokovne organizacije v skupen zedinjeni Savez železničarjev, ki se priključi ostalim v Združeni strokovni delavski zvezi ujedinenim strokovnim organizacijam. Pri nas v Sloveniji pomenja to, da vstopajo železničarji nazaj v krog ostalih delavskih strokovnih organizacij, kojih odlični član je železničarska organizacija vedno bila, dokler je niso iztrgale iz njih kroga povojna zmeda in udarci reakcije.

Tako pomenja kongres železničarjev važen dogodek v mizu onih

Valentin Komavli, Murska Sobota:

Vprašanje prekmurskih sezonskih delavcev.

O priliki razprave o carinski tarifi v finančnem odboru v Beogradu so nekateri poslanci sprožili vprašanje carine, ki jo morajo prekmurski sezonski delavci plačevati za žito, ki ga tekom sezone zaslužijo na Madžarskem ter predlagali, da se carina na zaslužno žito odpravi. Glasom časopisnih poročil se je g. dr. podtajnik Neudorfer izjavil proti predlogu ter se postavil na zelo enostavno stališče, češ, da prekmurskim delavcem ni treba hoditi delat na Madžarsko.

Predpostavljajoč, da odgovarjajo omenjene časopisne vesti resnici in prepričan, da je gori navedeno mnenje posledica nepoznanja razmer, se kot nameščene »Državne borze dela« v Murski Soboti, ki se bavi z zaposlenjem prekmurskih delavcev čutim dolžnega napisati o stvari nekaj besed z namenom, da opozorim merodajne činitelje in javnost na to pereče vprašanje, ki le ni tako enostavno, kakor si nekateri mislijo.

V Prekmurju imamo kakih 12.000 kmečkih delavcev, ki delajo vsako leto deloma vso sezono (april — november) deloma v presledkih na raznih veleposestvih v državi in na Madžarskem. Od teh 12.000 delavcev je mogoče zaposliti na domačih veleposestvih povprečno letno največ 5000, okoli 4000 se jih zaposli na Madžarskem, dva do tri tisoč jih ostane kot rezerva, ki stalno obremenjuje delovni trg v industrijskih centrih in rudniških revirjih v Sloveniji.

Ako vpoštevamo po eni strani poljedelsko produktivno pasivnost ter slabe posestne in gospodarske razmere v Prekmurju, ki je najbolj obljubljena pokrajina v državi, po drugi strani pa stalno naraščanje brezposelnosti med industrijskim delavstvom, moramo priti do zaključka, da trditev, da prekmurskim sezonskim delavcem ni treba hoditi delati na Madžarsko, ni na mestu.

Vzemimo možnost, da bi prekmurskim delavcem iz kateregakoli vzroka

Zveza ruskih in angleških delavcev.

Obsirno se že več mesecev bavi tako meščansko, kakor tudi delavsko časopisje z vprašanjem enotnega nastopanja ruskih in angleških strokovnih organizacij v akcijah proti kapitalistični reakciji. Naj tudi mi izrečemo svoje mnenje v tem velevažnem vprašanju, ki ga zlorablja v politične in špekulativne namene tako buržoazija, kakor tudi komunisti.

akcij, ki vpostavljajo nekdanjo moč delavskega razreda.

V odkrito zadoščenju nam je bilo, ko smo gledali delegate železničarjev zopet ujedinjene, dvignjene, pripravljene za nadaljnje borbe. Železničarji so s tem svojim kongresom, reakciji, ki jih je skušala razbiti na tisoč kosov, jasno povedali:

Da so vsa prizadevanja, ki bi šla za tem, da se strokovno gibanje delavstva ubije, zaman.

To je kakor, da bi hoteli zaježiti živo vodo, tekočo reko.

Če postavite jez, se bodo vode zgubile v pesku, se bodo morda razdelile na nešteto strug in strugie, — a ostale bodo tu.

Zelo se bo motil tisti, ki bi s tem ne računal. Zakaj naenkrat bo videl, da so se strnile zopet v mogočno strugo. To se je zgodilo na kongresu železničarjev, ki je bil za naše strokovno gibanje zgodovinski dogodek največje važnosti.

Železničarji se niso združili na strankarski podlagi.

Vkljub temu smo njih zedinjenja tudi kot socialisti veseli, ker vemo da služi vsaka razredna borba tudi socialističnim ciljem.

odgovornih in vodilnih mestih sovjetske vlade in uprave so ljudje velikih zmognosti, ki pa niso bili nikdar delavci, kakor to besedo navadno pojmujejo, namreč ročni delavci v tovarni. Kakšno naziranje ima sovjetska vlada o nalogah delavstva? Nazor, da mora delavstvo žrtvovati v Rusiji kolikor največ more v dobrobit sovjetske države. Temu naziranju delavstvo seveda mora nasprotovati. V gibanju in boju za izboljšanje svojega gmotnega položaja hočejo biti ruski delavci svobodnejši.

Razumljivo je, da so v tem hotelju navezani le na svojo moč, dokler ne najdejo zaslombe v delavstvu drugih držav. To njihovo hotenje so prvi podprli angleški delavci. Ruski delavci so seveda z vso vnemo pozdravili korak angleških delavcev in nihče ni mogel preprečiti bližajoče se zveze angleških in ruskih delavcev.

Razumljivo nam je lahko po tej konstataciji, da i kapitalisti i boljševiki ne morejo biti za tako zvezo. Saj je naperjena proti obema, saj bo ta zveza vodila boj i proti boljševikom i proti kapitalistom. Nosi boja proti kapitalistom bodo angleški delavci s podporo ruskih delavcev, nosilci boja za zdemokratiziranje Rusije pa bodo ruski delavci sami s podporo angleških delavcev.

To zvezo ruskih in angleških delavcev so obsodili kapitalisti kot komunistično propagando, komunisti pa jo označujejo kot »boljševiziranje« angleškega delavstva. Oboji pa so v tem vprašanju neiskreni, oboji so si edini v boju za izkoriščanje ruskega in angleškega delavstva.

Militarizem.

Statistični urad vojnega ministrstva Združenih držav je izdal pregled izdatkov za vojaštvo v posameznih državah. Izdatki so preračunjeni v dolarjih (1 dolar = Din 56). Podatki veljajo za leto 1924. razen Indije, Rusije, Mehike in Čile, kjer se nanašajo podatki na leto 1923.

Angleška	652.696.789
Združene države	545.372.018
Francoska	220.403.601
Indija	182.500.000
Italija	117.093.411
Nemčija	107.100.000
Rusija	105.752.070
Poljska	85.102.964
Španija	76.601.243
Mehika	63.328.095
Holandska	42.405.500
Grška	40.567.814
Švedska	40.012.400
Argentiniya	39.826.318
Jugoslavija	39.120.020
Brasiliya	26.878.347
Belgija	24.562.629
Turčija	24.340.880
Rumunija	17.873.503
Avstralija	16.150.770
Čile	16.125.439
Švica	15.733.361
Kanada	12.801.737
Kuba	10.959.799
Danska	10.680.000
Finska	10.395.000

Ostale države so izdajale za vojsko manj nego 10 milijonov dolarjev.

Delavska akademija v Ljubljani

privedi v mesecu novembru t. l. sledeča predavanja

iz naravoslovja in filozofije:

5. novembra: Postanek zemlje in živih bitij.

12. novembra: Socialni boji živih bitij.

19. novembra: Električna, radio in moderne tehnične iznajdbe.

26. novembra: Glavni filozofski problemi.

Predavanja se vrše vsakokrat od 7.—8. ure zvečer v veliki dvorani Mestnega doma.

Pred predavanji in po predavanjih zapoje »Delavsko glasbeno društvo« iz Ljubljane nekaj pesmic.

Y našem kraju

se posebno ostro občuti vsaka nagla sprememba vremena: nahod, kašelj, hripavost, vratobol, trganje v udih, zobobol in glavobol so sedaj pri nas na dnevnem redu. Prav posebno mučijo

tedaj revmatične bolečine. Po naših ugodnih izkušnjah pa se je pokazal kot vedno zanesljiv ublažitelj bolečin Fellerjev blagodišeči »Elsafluja«, katera ga so že naši roditelji in dedje uporabljali kot praljubljeno domače sredstvo in kosmetikum. Uporaba »Elsa-

fluja« vedno prija, bodisi od znotraj ali od zunaj. Je močnejši in krepkejšega dejstva kot francosko žganje. 6 dvojnati ali 2 specialni steklenici za 63 Din, 12 dvojnati ali 4 specialne steklenice za 99 Din, že obenem z za- bojem in poštino po povzetju ali proti

plačilu vnaprej razpošilja lekarnar Eugen V. Feller v Stubici Donjoj, Elsa- trg 202, Hrvatska. Elsa-preparati do- bijo se po vseh podružnicah Konzum- nega društva za Slovenijo. Posamezna doza »Elsafluja« je Din 10 ter se dobi po vseh lekarnah in sorod. trgovinah.

Tedenske novice.

Alijagićeve kosti.

Našo policijo straši. Ne le živi komunisti, ne le živi socialisti, tudi Alijagićeve kosti niso dale miru zagrebški policiji. Pa je zato odredila, da so prepeljali njegove kosti v rojstni kraj. Lepo bi bilo, čut piete- te bi to tudi zahteval, če bi pokopali Alijagića v rojstnem kraju zato, da bi njegov grob lahko rosile materine solze in njegov grob krasile ma- terine rožice.

Pravijo: boje se večnih manife- stacij na njegovem grobu. Pravijo, da se je policija naveličala paziti vedno na Alijagićev grob. Dobro. Naj pa ve policija, da bo delavski razred še bolj, še močnejše in eno- dušnejše nastopal, manifestiral in demonstriral za svobodo, za politič- ne pravice in boljši zaslužek. Pre- kopane Alijagićeve kosti zahtevajo le, da stopi delavski razred enoten na plan.

Kanibalsko pa je, da, kanibal- sko in surovo, če ne pustim počitka in pokoja niti mrtvemu, umorjene- mu truplu.

Narodnemu Dnevniku. Žal nam je, da Nar. Dnevniku način našega pisanja ne dopade. Resnično žal! Vsaj smo z gotovostjo računali, da bo tudi Nar. Dnevnik v fronti onih, ki brez usmiljenja, pa tudi brez ob- zirnosti, razkrivajo smrdeče in bo- leče rane našega političnega življe- nja. Kako pa naj sicer pišemo rea- sumeje političnih dogodkov? Taka politika, ki je ne označuje nobena li- nija, ki je ne vodi nobena smer, pač nujno izziva, da zapiše pero — ostre, tudi grobe besede. In, ironija, brez- mejna ironija je, če to mirno trpe ljudje. — Da se povrnemo k ozmer- jani notici: Kako pa naj človek opiše v 40 vrsticah dogodke enega tedna, ki so šli za tem, da se ta ali ona po- litična skupina dokoplje do oblasti. Laskamo si, da smo vse te boje pra- vilno karakterizirali in v zglede- ma dobro predočili. Tolaži nas, da nas je Nar. Dnevnik oplazil tisti dan, ko je napisal uvodnik o nemoralni po- litiki. V nemoralnem političnem ozra- čju pa je treba kolov, je treba trde pesti, da se človek ne zaduši. Vse nauke Nar. Dnevnika pa smo hva- ležno kvitirali in jih ne bomo upo- števali. Veselilo pa nas bo, če se nas bo Nar. Dnevnik še spomnil in brez predsodkov prebiral našega Socia- lista.

Orjuni. Nebogljen in od vseh zapuščen Orjuna je včasih tudi dovtipna. V zadnji številki je hote- la celo na račun našega »Sociali- sta« napraviti dovtip. Prav stričev- ski nasvet: tako čtivo je za nebog- ljenčka še težko in nerazumljivo. Najpreje prebirajte »Narod« to je najlažje čtivo! Pa preberite Koro- ški članek, ki ga je »Narod« v ne- deljski številki priobčil. Ta članek bo tudi Orjuna uveril o tem, da bo tudi čez pet let »Koroška za nas tuja dežela in Jugoslovani pri Ko- roščah le še manj priljubljeni. — Ker pa je Orjuna zadovoljivo reši- la prvo nalogo za slab dovtip, zato naj sedaj napravi drugi, nekoliko težji dovtip: o tem, da so ljudje pri Ekonomski Orjuni nabrali za nekaj tisočev dinarjev deležev, pa kupili za stotisoče oprave in trapasto najeli predrage prostore. Če bo Orjuna to nalogo dobro rešila, pa jo bomo za- čeli učiti, kako se rišejo spomeniki.

Preselitev Inšpekcije dela. In- špekcija dela se je preselila v Go- sposvetske ceste na Dunajsko cesto 40, kjer je tudi Borza dela. Njeni novi uradni prostori se nahajajo v slavni baraki, ki je produkt »umne«

vladne stanovanjske politike. Kaj za Inšpekcijo dela res ni nikjer do- biti boljših in udobnejših prostoro- v? Kaj se hoče na ta način ubiti to, za delavstvo velevažno inštitu- cijo? Skandal, da se ni našlo za In- špekcijo dela primerenih prostorov. Vsaj se vrše mnogokrat ravno na inšpekciji pogajanja in razprave, pri katerih sodeluje več oseb. Kam naj se vsi stisnejo v tisti baraki? Kdo se bo čudil, če bo pošlo urad- nikom še tisto malce veselja do de- la. — Ker pa smo že ravno pri tej nesrečni baraki, naj sprožimo še sledeče: v prvem nadstropju »v frčadi«, se nahajajo prostori falit- ne Ekonomske Orjune, torej: v dr- žavnem poslopu! Vprašamo veli- kega župana: kdo je oddal Orjuni te prostore v najem? Dalje: koliko znaša za te prostore najemnina? Dalje: Kako se obrestuje v to ba- rako zazidana glavniča: In: kaj je gospodu velikemu županu znano, da je bil denar, s katerim so sezi- dali barako, namenjen za gradnjo stanovanjskih hiš. Sedaj pa naj ima od tega Orjuna dobiček in svo- je zavetje. Zahtevamo odgovora in pojasnila. Potem pa bomo tudi vpra- šali, kako pride Orjuna v Št. Pe- tersko vojašnico.

Dobra roba se sama hvali! Ko- gar obhajajo življenjske slabosti, preganjajo politične gniže, naj piše Pašičev »Ajbiš«-čaj. Zagotovljen uspeh. Za danes priobčujemo le eno mnogoštevilnih zahval o nedoseg- ljivi kakovosti Pašičevega »Ajbiš«-čaja. Zahvala se glasi: Na kraju politične moči, tik pred politično smrtjo in zgodovinsko pozablje- nostjo sem zaužil po Kramarjevem in reklamnem mojstrovem nasvetu skodelico patentiranega Pašičevega »Ajbiš«-čaja. Zavžeti čaj mi je oživil zopet politično žilec, oduševil politični eliksir in le Pašičevemu »Ajbiš«-čaju se moram zahvaliti, če bom vsaj še nekaj časa ostal poli- tično živ in umitaristično navdah- njen. G. Ž. — Prepis originala je v tajništvu SDS v ljubljanskem Na- rodnem domu vsakomur na razpo- lago. Zastopstvo za prodajo Paši- čevega »Ajbiš«-čaja je prevzel za Ljubljano gospod Pepe Turk, ki ima tudi »fure« čez.

Iz Ljubljane.

Izid volitev v obrtno sodišče v Ljubljani. V zadnji številki smo sporočili, da so pri volitvah v obrt- no sodišče zmagale združene stro- kovne organizacije. Danes prinaša- mo podroben izid volitev v števil- kah. Po glasovih so dobile združene strokovne organizacije:

v I. skupini: 715 glasov,
v II. skupini: 250 glasov,
v III. skupini: 121 glasov,
v IV. skupini: 22 glasov.
Lista Jugoslovanske strokovne zveze (kler.) je dobila:
v I. skupini: 590 glasov,
v II. skupini: — glasov (ni kan- didirala),
v III. skupini: — glasov (so vo- lili demokratsko listo),
v IV. skupini: 12 glasov.

Od ostalih skupin je kandidira- la v III. in IV. skupini Zveza dru- štev zasebnih nameščencev (skupi- na Urbančič) in so prejeli:
v III. skupini: 49 glasov (skup- no z JSZ),
v IV. skupini: 21 glasov.

Zanimivo pri izidu teh volitev je zlasti to, da je lista razrednih strokovnih organizacij dobila v III. skupini (nižji uradniki) 72 glasov več nego združena lista demokratov in klerikalcev.

Politična šola v Ljubljani. Na ini- cijativo krajevnih organizacij SSSJ v Ljubljani se je v Ljubljani ustanovila politična šola. Predavanja se vrše vsa- ko sredo od 1/8. do 1/9. zvečer. Spored predavanj bomo priobčili v prihodnji številki. Prvo predavanje se bo vršilo v sredo 4. novembra t. l. Šola bo trajala nepretrgoma do spomladi. Namenjena je predvsem mladim sodrugom, delav- skim zaupnikom in funkcionarjem organizacij. Začasno se vrši pouk v tajništvu SSSJ na Vidovdanski cesti 2.

Šesto predavanje Delavske akade- mije se bo vršilo v četrtek 5. novem- bra t. l. od 7. do 8. ure zvečer v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Tema: **Postanek zemlje in živih bitij.**

Redni delegacijski zbor »Svo- bode« se bo vršil 15. novembra t. l. s sledečim dnevnim redom: poročilo predsednika, tajnika, blagajnika, nadzorstva, podzvez, sprememba pravil, volitev novega odbora in slučajnosti.

Propadanje meščanskih telovadnih organizacij. Ze v javnosti lahko opa- zimo nazadovanje raznih meščanskih telovadnih organizacij. To naše mne- nje jasno potrjuje dejstvo, da n. pr. ljubljanska sokolska župa šteje na pa- pirju 6000 članov, na župnem izletu pa je bilo nič več kakor 173 članov in 136 članic! Za Sokolom ne zaostaja v na- zadovanju ljubljanski Orel, ki ima da- nes še enkrat manj članov, kakor pred dvema leti.

Iz Celja.

Zrtev dela. Kakor smo zvedeli, je v livarni v Štorah vsled slabe izolacije električnega toka ubilo nekega delavca. Delavci so baje od- govorne činitelje že večkrat opozar- jali na slabo izolacijo. Inšpekcijo rada opozarjamo na ta obrat, da si natančno pregleda vse varnostne naprave. Gotovo se bo podjetje se- daj zagovarjalo s tem, da je bil ti- sti, ki ga je ubilo, svoje smrti sam kriv.

Zlobnost ali neumnost. (Iz Ce- lja.) V Celju sta med mnogimi tudi dva krojaška pomočnika invalida; oba sta bila brezposelna. Ojunači- la sta se, da začeta skupno izvrše- vati krojaško obrt. Oba sta obžalo- vanja vredna proletarca in tudi če sta si vzela obrtne liste. Napravila sta pa veliko napako, da nista po- prej vprašala gospoda Alojzija Le- skoška, če smeta celjski javnosti v lokalnih listih povedati, da sta se odločila za izvrševanje svoje obrti. Leskošek, ki dobiva od Bernota za pridobljene anonce provizijo je bil takoj za njima in je zahteval za edini list, ki ga v Celju nihče ne čita razen brezplačnih naročnikov, od njiju inserat za »Naprejk«. Ker je eden od njih Leskošku anonco odklonil, ga je v »Napreju« napad- el. Napadenemu sodrugu priporo- čamo, da si to ne vzame toliko k srcu, pa naj raje vzame tisti del umazanega »Napreja« in ga porabi za posebne namene.

Strokovni vestnik.

Železničarski kongres ujedini- nja se je vršil v soboto in nedeljo 24. in 25. oktobra t. l. v Ljudskem domu v Ljubljani. Podrobneje po- ročilo o kongresu samem prinašamo v drugem delu lista. Kongres je le- po uspel. Tudi zunanja manifesta- cija, ki se je vršila v nedeljo zju- traj, je pokazala, da železničarji ko- rakajo boljše časom nasproti. Spreveda se je udeležilo nekaj sto sodrugov in sodružic iz raznih kra-jev Slovenije in ostalih krajev dr- žave.

Federacija organizacij zasebnih nameščencev Jugoslavije je uspeh dolgotrajnega dela za konsolidaci- jo gibanja zasebnih nameščencev. V Beogradu se je vršila 15. oktob- ra t. l. konferenca vseh organizacij zasebnih nameščencev. Uspeh konfe- rence je zgoraj označena federa- cija. O referatih in poteku konfe- rence radi pomanjkanja prostora ne moremo priobčiti podrobnejšega poročila.

Prosveta.

Na četrtem večeru »Delavske akademije« v četrtek 22. oktobra je predaval stari socialistični borec s. dr. H. Tuma. Govoril je o pred- metu: »Karl Marks in njegova do- ba« in pričel z zgodovinskim uvo- dom. Poljudno je razložil vse pra- zgodovinske razvojne faze, preko katerih je šel človek. Od popolne di- vjaščine, ko je bil človek še v stan- ju malo bolj razvite živali in ko je vladala še žena-mati, preko dru- ge dobe, barbarstva, ko je postal vladar družine oče do onega tren- utka, ko je človek prijel prvič za delo, za orodje in za orožje in ko si je bojevitejše pleme podvrglo drugo, manj bojevito ter se je za- čela prava človeška zgodovina. Do- ba suženjstva začne zgodovino, v znamenju suženjstva stoji ves stari vek, kateremu napravijo konec Germani. Ti uvedejo nov družabni red: fevdalizem, vlado gradu nad tlačanom. Dobrih 1500 let je traja- lo tlačanstvo, dokler ga ni zapeda- tila francoska revolucija, ki je po- spešila razvoj industrializma in de- lavskega stanu. Ze so se pojavili prvi duševni voditelji novega stan- u, prva proletarska ideologija na- stane in njen pravi utemeljitelj je — Karl Marks. Marks je dal delav- skemu gibanju znanstveno podlago, usposobil je delavski stan za njego- vo nalogo: ustanovitev nove, prave svobode in pristne demokracije. S. predavatelj je v kratkih besedah očrtal Marksovo življenje ter nje- gove zasluge za ustanovitev I. in- ternacionale, v kateri so se zbrali zastopniki vse tedanje revolucijo- narne Evrope. Za svoja, strogo na historičnem materijalizmu temelje- ča izvajanja, je s. Tuma žel od vseh 250 poslušalcev buren aplavz. Na koncu je »Delavsko glasbeno dru- štvo« lepo zapelo pesem: »Delu čast!«, nakar so se navzoči razšli v prijetni zavesti, da je doživelo zo- pet lep večer.

ZIKA

je najboljša žitna kava.

Ostanke

češkega in angleškega sukna za moške obleke, damske kostume in plašče po 2:50 do 3:20 m dobite po neverjetno nizki ceni in sicer od 250 Din na- prej v razpošiljalnici

Josip Ivančič, Ljubljana

Miklošičeva c. 4, nasproti franči- škanske cerkve.

Oglejte si izložbe! Prepričajte se!

„LIA“ krema za čevlje je najboljša!

Stoletnica rojstva Ivana Strausa. Dne 25. oktobra t. l. je preteklo 100 let, odkar se je rodil komponist nešteti plesnih valčkov in koračnic Ivan Strauss. Stoletnico so proslavile tudi delavske kulturne organizacije na Dunaju, kjer se je vršilo več prireditvam.

Zabavno-poučni list za delavsko mladino izhaja v Beogradu pod imenom »Budučnost« in sicer enkrat mesečno. List izdaja dr. Drag. Vladislavljević. Naroča se pri: Dr. Drag. Vladislavljević, Ulica Prote Mateje 2. — Zeleti bi bilo, da bi list prinašal tudi članke v slovenskem jeziku. S tem bi bila dana možnost, da se list razširi tudi v Sloveniji, kjer delavska mladina tak list zelo potrebuje.

Socialistične športne prireditve. Ob priliki jubileja belgijske socialistične stranke se je vršil v Bruslju (Belgija) nastop socialističnih telovadcev, ki so se udeležili tudi spreveda. V sprevedu jih je koračalo nad 7000. — Na Dunaju so se vršila 30. avgusta t. l. lahkoatletski tekmovalni delavskih telovadcev (plavačev).

Akademija Dela v Frankfurtu n. M. (v Nemčiji) je delavska institucija, ki je letos otvorila že peto učno leto. Akademija Dela je na kratko rečeno socialistična univerza. Od 60 slušateljev je 41 iz vrst nemških strokovnih organizacij. Učne stroške za slušatelje krijejo strokovne organizacije iz takozvanega »kulturnega prispevka«, ki ga pobirajo strokovne organizacije že nekaj mesecev od svojih članov. Tri slušatelje je poslalo v Akademijo Dela mesto Frankfurt iz vrst svojih delavcev, nameščencev in uradnikov. Ostali slušatelji nosijo stroške študija sami. Deloma se vzdržujejo s stipendijami, ki jih razpisujejo prijatelji ljudske izobrazbe, ki jih v Nemčiji ni malo. Tudi institucija sama gre slušateljem zelo na roko. Z raznimi pripomočki in podporami jim olajša in omogoči študij. V Akademijo Dela niso poslale nobenih slušateljev krščansko-socialne organizacije. Med slušatelji se nahaja tudi pet žen.

Revija »Radnički Pokret«. Skupina aktivnih sodelavcev v sarajevskem delavskem gibanju name-rava izdati pričetkom l. 1926 socialistično mesečno revijo »Radnički Pokret«, ako bodo pogoji ugodni in

bo revija pridobila med delavstvom dovolj zaupanja. — Potreba take revije je velika. Idejo sarajevskih sodrugov toplo pozdravljamo. Sodelavci, ki so si jih pridobili utemeljitelji revije za sodelovanje, so nam zagotovilo, da bo revija prvovrstna. Delavstvo, zlasti pa delavske zaupnike vabimo na naročbo. Naročnike za revijo zbira na prošnjo sarajevskih sodrugov tajništvo Strokovne komisije za Slovenijo v Ljubljani, Šelenburgova ulica 6/II.

Karl Marx, Mezno delo in kapital. V prevodu in s predgovorom s. Ciril Stukelj, je izšlo to poljubno Marxovo delo, ki ima namen, razjasniti delavstvu razmerje do kapitala. Tu podaja Marx najosnovnejše pojme politične ekonomije, ki jih mora razumeti vsak zavezen delavec, vsak član delavske politične ali strokovne organizacije. Knjižico je založila »Delavsko Kmečka Matica«, ki obljublja izdati še druga Marxova dela. Naročajte »Mezno delo in kapital! Naroči si jo lahko vsakdo, ker stane samo 5 Din. Organizacije in razprodajalci imajo 25 odstotkov popusta. Naroča se jo pri **Upravi »Delavsko Kmetički List«**, Ljubljana, Turjaški trg 2.

Zrna.

Industrijalec.

Neki industrijalec se je dal pri slikarju slikati. Slika ga je predstavljala, ko je stal razkoračen z rokami v hlačnem žepu.

„Ali poznate kaj tako posebnega?“ je vprašal obiskovalca.

„Nič posebnega ni to!“

„Kako, da ne?“

„No, navadno držite svoje roke v tujem žepu!“

Francoska moda.

Nek nemški knez je v svojih uradih nameščal izključno Francoze. Pri neki slavnosti, ki jo je nekoč priredil knez, je zaklical ljubljence:

„Vendar je značilno, da je Vaša visokost tukaj edini inozemec!“

IZ UPRAVE.

Opozarjamo vse naročnike, da širijo »Socialista« in zbirajo nove naročnike, da zamoremo zmanjšati režijske stroške in da se zboljša položaj našega tiska.

Vse naročnike, ki še niso plačali naročnine, prosimo, da store to v najkrajšem času!

ZA TISKOVNI SKLAD.

Do sedaj nabranih Din 18.394,40
Ropret Andrej, Tomačev
ob 30-letnici dela daroval " 25.—
Skupaj Din 18.419,40

LISTEK.

Stockholmska spomenica.

(Dalje.)

Sklicevanje na to zgodovinsko dobo pa je docela fantastično, četudi je res, da so Benetke same bile založene od rimskih kolonov adrij. Primorja. V boju s slovanskimi pirati postale so Benetke močne, da se je dože Dandolo poročil, l. 998. pred Zadrom z Adrijanskim morjem, ko je vrgel v morje prstan. Šele takrat so izpodrinjevale Benetke Hrvatsko in Bizantinsko pomorsko silo iz Adrije ter so zasedle tekem stoletij Dalmacijo. Dalmacija je dajala Benetkam mornarje, Riva degli Schiavoni je dokaz za to. Vse polno krepkih plemenitih rodov je slovanska Dalmacija dajala Benetkam in ko se je Dalmacija l. 1899. vtelesila v Avstrijo, bila je moč Beneške republike dejanski uničena. Beneška od l. 1815. ločena od Dalmacije je živela življenje sanj in naravno so pogledi Italije kot posestnice Benetk segali poželjivo preko Adrije. So poetični, historični spomini in stremjenja. Velikost in lepota Benetk res prav poetično dejstevuje na človeka in ako danes tujec gleda z velikega trga pred Sv. Markom in od njegove rive na Adrijo, mora mu vstajati pred očmi zgodovina največje trgovinske republike ob Srednjem morju. **Italija l. 1870. je pa posebna enota, rezultat moderne nacionalne državne tvoritve XIX. stoletja.** Radi tega tudi v nobeni državi ni provincializem tako potisnjen v stran kakor v Italiji. Milan in Neapel, Florenca in Romanija, Sicilija in Benetke so za Italijane premislila tvorstva, nova Italija stoji od tega ob strani kot enoten demokratičen državni tvor. Stremljenja Italije preko Adrije je toraj čisto nacionalno-šovinistično imperijalistično, ker stremi po vzdrževanju nacionalnih kolonij v slovenskem Primorju le v svrhu razširjenja trgov-

ske in industrijske ekspanzije kraljevine Italije in za ponaseljevanje preoblegla proletarijata v gospodarsko kolonijo. To priznava tudi Sidney Low, Italiji izjemno prijateljski Anglež: »it is then a war of ideals but also in a sense a war of aggression, a war of conquest. For Italy resemble Germany rather than England and France. She is not one of the satiated nations. She is picked by the fever of expansion. (Je toraj vojna za ideale, a tudi v gotovem smislu napadalna, zavojevalna vojna. Kajti Italija je Germaniji sličnejša, nego Angleška in Francoska. Ni še nasičen narod. Gnana je po ekspanziji«. Gabriele d'Annunzio to imenuje: »per la più grande Italia« (za večjo Italijo) Sonino pa: »Il Sacro Egoismo« (sveta sebičnost).

Geografično je pač mogoče napraviti dvojnato konstrukcijo Italije. Obdana v zahodu in jugu od morja, na severu od visokega alpskega grebena, se lahko potegne njegova vzhodna meja po grebenu Julijskih Alp preko kraškega Nanosa, Sneznika in Dinarskih Alp do Albanije. Tod bi bila stara provinca Rimljanov, Ilirija, ki je stvorila Adrijo za italijansko notranje morje, ta geografična prirodna Italija je v mislih italijanskih iredentov (neodrešencev). Druga prirodnejša konstrukcija brez historičnih primeskov pa odgovarja le alpski in primorski meji. Gorenja Italija sega le tako daleč, kakor sega nje furlanska ravnina, ima svojo konečno mejo ob Krasu. **Ta druga prirodna geografična meja zлага se z etnografično. Kakor daleč sega ravnina, prebiva na njej italijansko pleme, s severno-vzhodno brdnato in kraško deželo pa pričinja kompaktno slovensko prebivalstvo.**

(Dalje prih.)

Izdatnost, obilne pene, neškodljivost napram tkaninam in nizka cena so vrline priznanega mila »Gazela«.

Prava naša domača
Kolinska cikorija
vam jamči
pristnost in jakost!

Kdor hoče štediti, ali komur je iz zdravstvenih ozirov potrebno, da uživa

kavni nadomestek temu se najtopleje priporoča, da poskusi **FRANCKOV**

ENRILO

s katerim se da prirediti ravno tako ceneno, kakor okusno kavo.

Proizvajajo:

Henrik Francka Sinovi
Zagreb.

L. MIKUŠ

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo
dežnikov ter sprehajalnih palic.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Žoharin

najboljše sredstvo proti ščurkom,
rusom, grilom Din 10.—, za miši
7-50, stenice 8-50, podgane 15.—,
25.— do 50.— Din

Artes laboratorij M. JUNKER, ZAGREB.
Petrijnska 3/III. — Telefon 19-97.

Vedno zadnje novosti

v damskih in moških
filc in velour klobukih
ter moderniziranje istih
po najnovjših modelih
v tovarni

slamnikov in klobukov

FRANC CERAR

Domžale.

Stavbena konzumna in gostilniška zadruga »Delavski dom« v Trbovljah

razpisuje mesto

skladiščnika

za podružnico Senovo pri Rajhenburgu. Nastop službe z 1. januarjem 1926. Plača po d. govoru. — Vse dozadevne vooge je poslati na naslov »Delavski dom« v Trbovljah. Načelstvo.

Predno se odločiš, da kupiš obleko, plašč ali sukno

poseti

naše detaljno trgovino na Erjavčevi cesti št. 2, (nasproti Dramskega gledališča) in si oglej našo bogato zalogo.

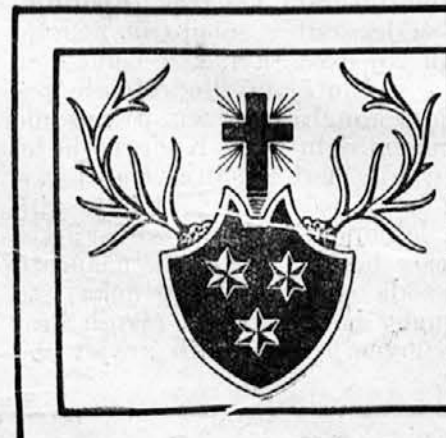
Dobro blago, prvovrstna ročna izdelava in nedosegljivo nizke cene te bodo prepričale, kje edino kupiš najbolje in najceneje!

Konfekcijska tovarna
Fran Derenda & Cie.
v Ljubljani.

Celjska milarna d. z. o. z. v Celju

dobavlja v kakovosti nedosegljivo

pralno in terpentinsko milo znamke

Hubertus

milo

Celje

Klobuke

trpežni volneni D 63, fini D 80, fini in moderni D 108, krasni iz pristne dlake D 190, najfinejša specialiteta »Ita« D 240 — 270

razpošilja
veletrgovina

R. STERMEČKI
Celje, št. 56

Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastoj, vzorec od sukna, kamgarna in razne manufakturne robe pa samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom kupoval, dobi na kupu primerno povrnitev vožnje. Kar ne ugaja in ni odrezano, se zamenja ali vrne denar. Naročila čez D 500 poštnine prost. Trgovci en gros cene.